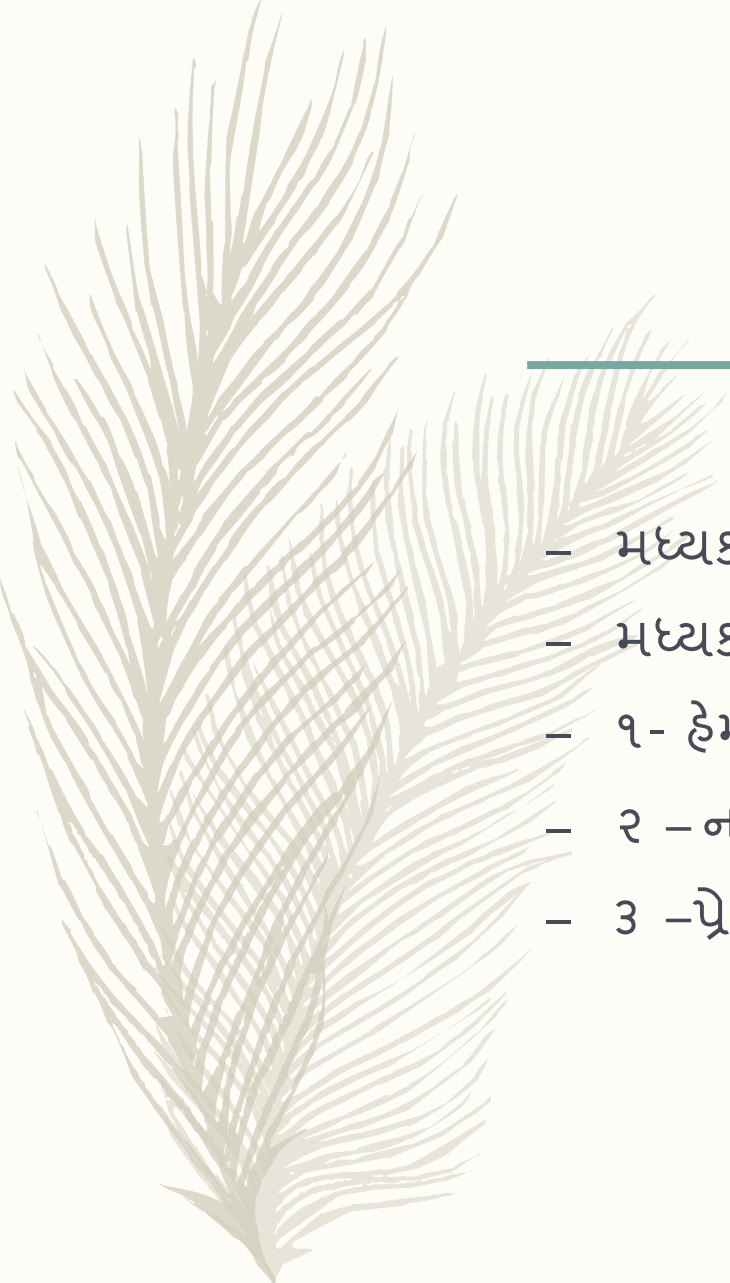

★ ગુજરાતી વિભાગ,
Sem-4, pepar no-
213

⇒ મધ્યકાલીનયુગ

⇒ સોનલ દેસાઈ

-
-
- મધ્યકાલીનયુગ ની શરૂવાત ૧૨મી સદી થી ઈ.સ.૧૮૫૩ સુધી ગણવા માં આવે છે
 - મધ્યકાલીનયુગ ને પુનઃત્રણ ભાગમાં વહેચી શકાય છે.
 - ૧- હેમયુગ, રાસયુગ
 - ૨ - નરસિંહ યુગ
 - ૩ - પ્રેમાનંદ યુગ

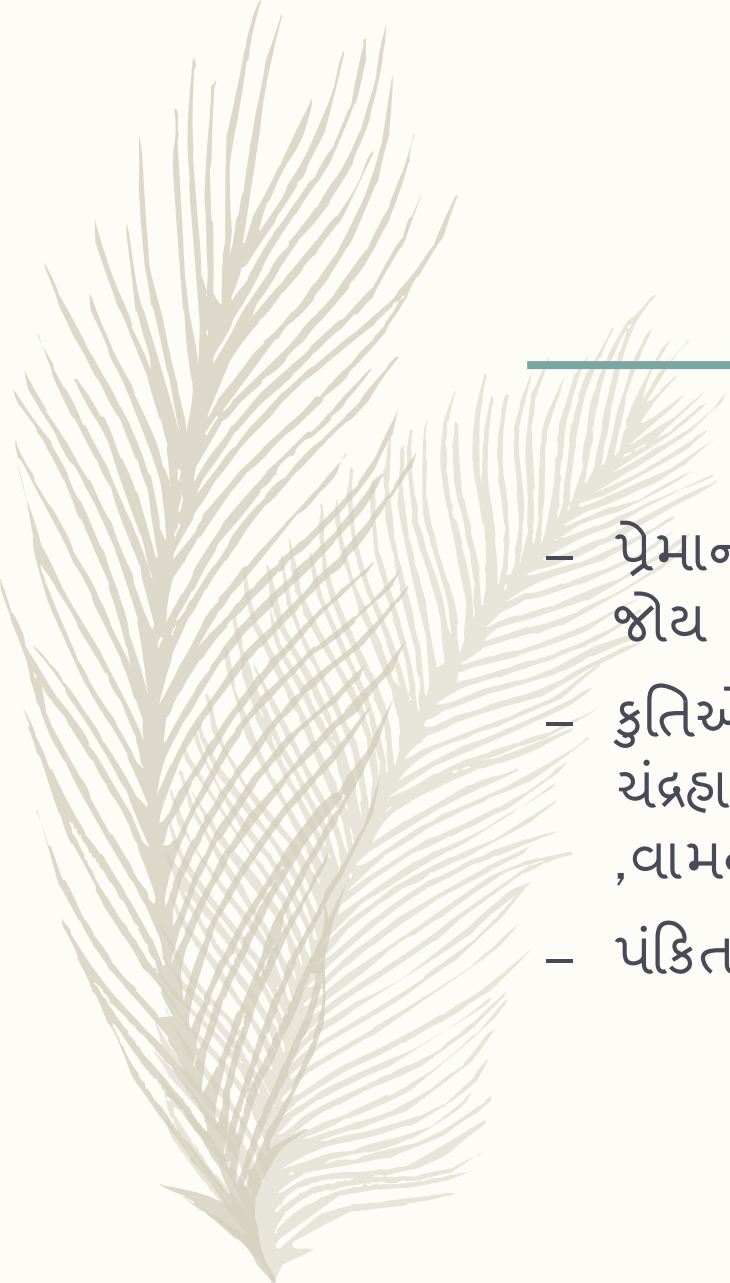
- -- નરસિંહ યુગ ના જાણીતા સાહિત્યકારો :

* અખો *

- ઉપનામ :-“ જ્ઞાન નો વડલો”, ‘ઉત્તમ છપ્પાકાર’, હસતો ફિલસુફ, બ્રાહ્મી સાહિત્યકાર
- - મૂળનામ- અક્ષયદાસ સોની.
- - જન્મ :-ઈ.સ.૧૫૯૧ માં ,જન્મસ્થળ- જેતલપુર(અમદાવાદ) રોજી રોટી માટે અખો અમદાવાદના ખાડીયા વિસ્તારમા આવેલ દેસાઈની પોળમાં રહેતો હતો.
- અખાનું વખણાતું સાહિત્ય :- છપ્પા .
- કૃતિઓ:-૧ અખેગીતા ,૨ પંચીકરણ ,૩ બારમહિના ,૪ કૈવલ્યગીતા ,૫ ચિત્તવિચાર સંવાદ ,
- ૬ સત્પ્રિયા (હિન્દી), ૭ અનુંભવબિદુ ,૮ ગુરુશિષ્ય સંવાદ , ૯ બ્રહ્મલીલા (હિન્દી),૧૦ સાખીઓ ,
- ૧૧ કૃષ્ણ ઉદ્દસંવાદ .

* પ્રેમાનંદ *

- પ્રેમાનંદ જાણીતા માણભદ્ર(કથાકાર)અથવા ગાગરિયા ભદ્ર હતા.
- પ્રેમાનંદની"ઓખાહરણ" કૃતિ દર ચૈત્ર મહિનામાં ગવાય છે.
- પ્રેમાનંદની 'સુદામાચરિત્ર' કૃતિ દર શનિવારે ગવાય છે.
- "જ્યાં સુધી ગુજરાતી ભાષાનો બીજો ભાષાઓના કરતા વિશેષ ઉત્કર્ષે થાય નહીં ત્યાં સુધી પાઘડીપ હેરીશ નહીં" પ્રેમાનંદની આ પ્રતીજ્ઞા જાણીતી છે.
- ઉપનામ :- "મહાકવિ" ,"આખ્યાન શિરોમણિ".
- જન્મસ્થળ:- વડોદરા, પિતા:-કૃષ્ણદાસભટ્ટ ,ગુરુ:-રામચરણ.

-
-
- પ્રેમાનંદનું વખાણાતું સાહિત્ય :- આખ્યાન. (નળાખ્યાન- “ પણ કન્યા નળની વાટ જોય ”.)
 - કૃતિઓ:- નળાખ્યાન રણયજ્ઞ, દાણલીલા, ઓખાહરણ, દશમસ્કંધ, વિવેક વણજારો, ચંદ્રહાસ આખ્યાન, સુધન્વા આખ્યાન, ભ્રમરગીતા, મામેરૂ, અભિમન્યુ આખ્યાન ,વામનકથા .
 - પંક્તિઓ:- સુખ દુઃખ મનમાં ન આણીએ.....

ગોળ વિના મોળો કંસાર ,માત વિના સૂનો સંસાર.....

* શામળ *

- ઉપનામ :- ગુજરાતી ભાષાનો પ્રથમ “વાર્તાકાર” , “ પદ્યવાર્તાના પિતા.”
- જન્મ :- ઈ.સ્. ૧૬૯૦ માં .
- જન્મસ્થાન :- અમદાવાદમાં આવેલ ગોમતીપુર .(વેંગણપુર)
- પિતા :- વિશ્વેશ્વર ભટ્ટ .
- ગુરુ :- નાનાભટ્ટ .
- શામળનું વખાણાતું સાહિત્ય :- “ છપ્પા”, “ પદ્યવર્તા” (સત્ય મોટુ સહુકો થકી) , “ ચોપાઈ – ઉખાણાં ”.

- કૃતિઓ :-

- ૧ રાવણ મંદોદરી સંવાદ, ૨ રૂપાવતી , ૩ ચંદ્રચંદ્રાવતી , ૪ વૈતાલ પચીસ , ૫ સિંહાસન બત્રીસી ૬ પદ્મવતી ૭ દ્રોપદીવસ્ત્રાહરણ ૮ સૂડા બરોતરી , ૯ નંદબત્રીસી, ૧૦ ભદ્રાભામિની, ૧૧ બરાસ કસ્તૂરી, ૧૨ મદન મોહના, ૧૩ વિધા વિલાસિની, ૧૪ શામળ રત્નમાત્ર .
- “ચંદ છંદ પદ સૂરકે, દુહો બિહારી દાસ, ચોપાઇ તુલસીદાસકી, છપ્પય શામળ ખાસ. ”